

Lazarovits Ernő És Családja

Ez a kép Kolozsváron készült, az Árpád utcai lakásunk udvarán, 1939-ben.

Ez az egyetlen képem, ami megmaradt a második világháború előtti évekből.

A képen bal oldalon állok én, mellettem az apám, Lazarovits Izsák áll. Mellette az anyukám, Regina van, aztán a húgom, Éva.

Bal oldalon az apai nagymama ül, őt Rosenfeld Rózának hívták, ő még a deportálás előtt meghalt, 1943-ban.

Az anyukám előtt ül az ő édesanyja, Fülöp Eszter, ő is a holokauszttal előtt halt meg, 1940-ben.

Az öltöny, amit viselek, két évvel korábban a bár micvómra készült.

Lazarovits Ernő néven 1924-ben születtem Szilágysomlyón, a Magura hegység lábánál. Édesanyámnak a korábbi években már született négy kislány, de egyikük sem érte meg az egyéves kort.

Az orvosok semmiféle magyarázatot nem találtak a rejtélyes halálesetekre, és anyám persze rettegett, hogy engem is elveszít majd, ezért elment tanácsot kérni a híres tinódi rabbihoz.

A rabbi ránézett a hasára, és azt mondta, hogy ez a gyerek is fiú lesz, és meg fog maradni.

Ugyanakkor figyelmeztette anyámat, hogy szigorúan vallásos szellemben nevelje a gyereket, különben akkor fogja Isten magához szólítani a kisfiút, amikor a szülőknek a legnagyobb örömük telik benne.

Anyám megnyugodott, hazament, és néhány hónap múlva megszült engem.

Nem sokkal ezután az a mendemonda terjedt el a faluban, hogy a házunkon valamiféle átok ül.

Erre a szüleim, akik persze borzasztóan féltettek engem, otthagyták Szilágysomlyót, és felköltöztek Kolozsvárra.

Ez 1925-ben történt, amikor még egy éves sem voltam. Anyám négy év múlva még egy gyereket szült, a húgomat, Évát, aki 1950 óta Izraelben él.

A szüleim mélyen vallásos emberek voltak. Apám mindennap kétszer, reggel és este is eljárt a Poale Cedekbe, a vallásos iparosok templomába.

Anyám kóser háztartást vezetett, és még ma is pontosan emlékszem arra, hogy mit főzött a hétvégeken.

Péntekenként elvittük a libát a sakterhez, anyukám aztán a hájából és a bőréből tepertőt készített, a máját pedig kisütötte.

Ez volt a pénteki ebéd tört krumplival és savanyúsággal.

Vacsorára halkocsonyát vagy töltött halat ettünk [lásd: halételek], húslevest és libaaprólékot savanyúsággal, esetleg kompóttal.

Szombatonként ebédre almából vagy körtéből készített gyümölcslevest kaptunk, és libasültet tarhonyával, természetesen ezeket is hidegen ettük [lásd: szombati munkavégzés tilalma].

Emlékszem, hogy a liba combját mindig apa kapta.